

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแรงจูงใจและพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี อายุ 35 - 60 ปี อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร จำนวน 398 ราย ผลการวิจัยได้นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ตามลำดับดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 แรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นสตรี อายุ 35 - 60 ปี อำเภอเมือง จังหวัดชุมพรจำนวน 398 ราย จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนบุตร การได้รับการตรวจวินิจฉัยว่ามีก้อนที่เต้านม การมีสมาชิกในครอบครัวเป็นโรคมะเร็งเต้านม การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และเหตุผลของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 ถึงตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n = 398 คน)	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
น้อยกว่า 40 ปี	124	31.2
41 – 50 ปี	187	47.0
51 – 60 ปี	87	21.9
สถานภาพสมรส		
โสด	11	2.8
คู่	343	86.2
หม้าย	23	5.8
หย่า	10	2.5
แยก	11	2.8
การศึกษา		
ประถมศึกษา	204	51.3
มัธยมศึกษา	108	27.1
ปวช.	31	7.8
ปวส.	13	3.3
อนุปริญญา	9	2.3
ปริญญาตรี	31	7.8
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	2	0.5

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 41 - 50 ปี ร้อยละ 47 สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 86.2 ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 51.3

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ รายได้ จำนวนบุตร

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n = 398 คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
รับจ้าง	162	40.7
เกษตรกรรวม	62	15.6
ประมง	4	1.0
ค้าขาย	65	16.3
รับราชการ	22	5.5
งานบ้าน	76	19.1
อื่น ๆ	7	1.8
รายได้ต่อเดือน (บาท)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000	276	69.3
10,001 – 20,000	79	19.8
20,001 – 30,000	31	7.8
30,001 – 40,000	3	0.8
40,001 – 50,000	6	1.5
มากกว่า 50,000	3	0.8
จำนวนบุตร (คน)		
ไม่มีบุตร	29	7.3
1	88	22.1
2	186	46.7
3	78	19.6
4	10	2.5
5	6	1.5
6	1	0.3

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 40.7 มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 ร้อยละ 69.3 และมีบุตรจำนวน 2 คน ร้อยละ 46.7

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการได้รับการตรวจวินิจฉัยว่ามีก้อนที่เต้านม การมีสมาชิกในครอบครัวเป็นโรคมะเร็งเต้านม การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และเหตุผลของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n = 398 คน)	ร้อยละ
การได้รับการตรวจวินิจฉัยว่ามีก้อนที่เต้านม		
เคย	101	25.4
ไม่เคย	297	74.6
การมีสมาชิกในครอบครัวเป็นโรคมะเร็งเต้านม		
มี	30	7.5
ไม่มี	368	92.5
การได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตรวจเต้านมด้วยตนเอง*		
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	285	71.6
อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)	247	62.1
เพื่อน/ญาติ แนะนำ	70	17.6
โทรทัศน์	161	40.5
วิทยุ	43	10.8
เสียงตามสาย	11	2.8
หอกระจายข่าว	1	2.8
การประชุม /อบรม	93	23.4
สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ ไปสเตอร์ หนังสือพิมพ์ วารสาร/ นิตยสาร	146	36.7
อื่น ๆ	15	3.8
เหตุผลของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง*		
ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	268	67.3
ได้รับคำแนะนำจากอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)	235	59.0
ได้รับคำแนะนำจากเพื่อน/ญาติ	59	14.8
ทำตามโทรทัศน์	133	33.4
ทำตามวิทยุ	23	5.8

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n = 398 คน)	ร้อยละ
ทำตามสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ หนังสือพิมพ์ วารสาร/ นิตยสาร	129	32.4
กลัวเป็นโรคมะเร็งเต้านม	166	41.7
อื่น ๆ ระบุ	1	0.3

* ตอบได้มากกว่า 1

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการตรวจวินิจฉัยว่ามีก้อนที่เต้านม ร้อยละ 74.6 โดยมีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 26.4 เท่านั้นที่เคยได้รับการตรวจวินิจฉัยว่ามีก้อนที่เต้านม ไม่มีสมาชิกในครอบครัวเป็นโรคมะเร็งเต้านม ร้อยละ 92.5 รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตรวจเต้านมด้วยตนเองจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 71.6 รองลงมาได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตรวจเต้านมด้วยตนเองจากอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และโทรทัศน์ ร้อยละ 62.1 และ 40.5 ตามลำดับ และเหตุผลของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง คือ ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 67.3 รองลงมาได้รับคำแนะนำจากอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ร้อยละ 59.0 และร้อยละ 41.7 ตรวจเต้านมด้วยตนเองเพราะกลัวเป็นโรคมะเร็งเต้านม

ส่วนที่ 2 แรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับแรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ตัวแปร	จำนวนคน (ร้อยละ)		
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม	89 (22.4%)	305 (76.6%)	4(1.0%)
$\bar{X} = 42.17$, S.D. = 5.48, min = 28, max = 60			
การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง	103 (25.9%)	218 (54.8%)	77(19.3%)
$\bar{X} = 26.82$, S.D. = 6.50, min = 13, max = 40			
การกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง	170 (42.7%)	217 (54.5%)	11(2.8%)
$\bar{X} = 30.01$, S.D. = 5.29, min = 16, max = 40			

จากตารางที่ 4.4 แรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ประกอบด้วย การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และการกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 76.6 รองลงมา คือ มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 22.4 และมีการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 1.0 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.48 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 28 และคะแนนสูงสุด เท่ากับ 60

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 54.8 รองลงมา คือ มีการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 25.9 และมีการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 19.3 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.50 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 13 และคะแนนสูงสุด เท่ากับ 40

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 54.5 รองลงมา คือ มีการกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 42.7 และมีการกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจเต้านมด้วย

ตนเองอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 2.8 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.29 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 16 และคะแนนสูงสุด เท่ากับ 40

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับพฤติกรรมในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ตัวแปร	จำนวนคน (ร้อยละ)		
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง	163 (41.0%)	191 (48.0%)	44 (11.1%)
$\bar{X} = 30.83$, S.D. = 6.10, min = 16, max = 42			

จากตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 48.0 รองลงมา คือ มีพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 41.0 และมีพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 11.1 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.10 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 16 และคะแนนสูงสุด เท่ากับ 42

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 4.1 แรงงูใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี ดังแสดงดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแรงงูใจกับพฤติกรรมในการตรวจเต้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง	p-value
การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม	.037	.461
การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง	.599*	.001
การกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง	.452*	.001

จากตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงงูใจและพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตรวจเต้านมด้วยตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .599$) และการกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .452$) ส่วนการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

สมมติฐานที่ 4.2 แรงจูงใจสามารถทำนายพฤติกรรมการตรวจด้านมด้วยตนเองของสตรี
ดังแสดงดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สัมประสิทธิ์การทำนาย เมื่อเพิ่มการทำนายเข้าทีละตัว

ตัวแปร	R	R ²	R ² Change	F	p-value
การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตรวจด้านม ด้วยตนเอง	.599	.358	.358	221.144	.001
การกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจ ด้านมด้วยตนเอง	.622	.387	.029	18.792	.001

จากตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์อำนาจในการทำนายของแรงจูงใจต่อพฤติกรรมการตรวจ
ด้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า การรับรู้
ความสามารถแห่งตนในการตรวจด้านมด้วยตนเองเป็นปัจจัยตัวแรกที่ทำนายพฤติกรรมการตรวจ
ด้านมด้วยตนเอง โดยมีอำนาจการทำนายได้ร้อยละ 35.80 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ
.599 การกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจด้านมด้วยตนเอง และการรับรู้ความสามารถแห่งตน
ในการตรวจด้านมด้วยตนเองร่วมกันมีความสัมพันธ์แบบพหุคูณ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
พหุคูณ เท่ากับ .622 สามารถทำนายพฤติกรรมการตรวจด้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ
38.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.8 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และในรูปคะแนนมาตรฐาน ค่าคงที่และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง	b	SE _b	β	t	P-value
การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง					
ตนเอง	.467	.043	.497	10.869	.001
การกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง					
ตนเอง	.229	.053	.198	4.335	.001
ค่าคงที่ = 15.757 SE _{est} = ± 1.522					

จากตารางที่ 4.8 พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) พบว่า การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตรวจเต้านมด้วยตนเองสามารถทำนายพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างได้สูงสุด รองลงมาคือ การกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .467 และ .229 ตามลำดับ ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .497 และ .198 ตามลำดับ มีค่าคงที่เท่ากับ 15.757 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ ± 1.522

ดังนั้นสมการการทำนายที่ได้ซึ่งแสดงในรูปของคะแนนดิบเป็นดังนี้

$$\text{เมื่อ } Y' = 15.757 + .467 X_1 + .229 X_2$$

$$Y' = \text{พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง}$$

$$X_1 = \text{การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง}$$

$$X_2 = \text{การกำหนดการกระทำด้วยตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง}$$